

Verksamhetsplan 2026

MED BUDGET OCH INTERN KONTROLL FÖR
PATIENTNÄMNDEN OCH PATIENTNÄMNDENS KANSLI

Verksamhetsplan

INNEHÅLL

STYRANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR PATIENTNÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE	3
PATIENTNÄMNDENS GRUNDUPPDRAG	3
PLANERING OCH UPPFÖLJNING	4
1.1 Regionfullmäktiges övergripande mål	5
1.2 Uppdrag från fullmäktige som berör patientnämnden	5
1.3 Patientnämnden får en utpekad uppgift från fullmäktige.....	6
1.4 Tabellen nedan visar en sammanställning av patientnämndens mål i verksamhetsplanen 2026.	6
PERSPEKTIV INVÅNARE.....	7
PERSPEKTIV TJÄNST/PROCESS	7
MEDARBETARPERSPEKTIV	8
EKONOMIPERSPEKTIV	9
BUDGET 2026	9
INTERN KONTROLL.....	10
INTERN REFERENS.....	10

Verksamhetsplan

STYRANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR PATIENTNÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE

Patientnämndens uppdrag utgår från Reglemente för Patientnämnden

Grundläggande lagar för patientnämndens arbete är:

- Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården
- Lagen om psykiatrisk tvångsvård (1991:1128)
- Lagen om rättspsykiatrisk vård (1991:1129)
- Smittskyddslagen (2004:168)

Utöver dessa arbetar patientnämnden mot:

- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Tandvårdslagen (1985:125)
- Patientlagen (2014:821)
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Dataskyddsförordningen, GDPR
- Patientdatalagen (2008:355)
- Förvaltningslag (2017:900)
- Kommunallagen (2017:725)
- Patientsäkerhetslag (2010:65)

PATIENTNÄMNDENS GRUNDUPPDRAG

Patientnämnden och dess kansli bedriver verksamhet för region Västmanland och via avtal även med länets kommuner. Uppdraget regleras i första hand i lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. Enligt denna lag ska det inom varje region och kommun finnas en eller flera nämnder med uppgift att stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom den:

1. hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som bedrivs av regioner eller enligt avtal med regioner.
 2. hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen som bedrivs av kommuner eller enligt avtal med kommuner och den allmänna omvårdnaden enligt socialtjänstlagen (2001:453) som ges i samband med sådan hälso- och sjukvård.
 3. tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som bedrivs eller helt eller delvis finansieras av regioner.
-

Verksamhetsplan

Patientnämndens huvudsakliga uppgift är att på ett lämpligt sätt hjälpa patienter att föra fram klagomål till vårdgivare och att få klagomål besvarade av vårdgivaren.

Patientnämnden ska även

- Tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information patienterna behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården och hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet.
- Främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal.
- Rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter.
- Informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om sin verksamhet.
- Om patienten är ett barn, ska patientnämnden särskilt beakta barnets bästa.
- Bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma regionen eller kommunen på riskområden och hinder för utveckling av vården
- Uppmärksamma IVO på förhållanden av relevans för myndighetens tillsyn och samverka med IVO så att myndigheten kan fullgöra sina skyldigheter enligt patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Senast den sista februari varje år till IVO och Socialstyrelsen lämna en redogörelse över patientnämndsverksamheten samt tidigare nämndanalys som gjorts under föregående år.
- Utse stödpersoner för patienter inom psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård samt för patienter som hålls isolerade enligt smittskyddslagen (2004:168)

PLANERING OCH UPPFÖLJNING

Patientnämndens kansli ingår i Regionkontorets förvaltning och är organisatoriskt placerad i Regionstaben.

Verksamhetsplanen beskriver Patientnämndens mål, uppdrag och ram samt vilka aktiviteter som ska genomföras för att nå måloppfyllelse. Planens övergripande mål utgår från Regionplanen.

Verksamhetsplan

Andra mål är specifika för Patientnämnden och dess utveckling. Uppföljning sker enligt regionens styr- och ledningsprocess till nämnd och fullmäktige inom ramen för ordinarie delårs- och årsrapportering.

1.1 Regionfullmäktiges övergripande mål

<i>Övergripande mål</i>	<i>Perspektiv</i>
<i>Nöjda och trygga invånare</i>	<i>Invånare</i>
<i>Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet</i>	<i>Tjänst/process</i>
<i>Engagerade medarbetare med rätt kompetens</i>	<i>Medarbetare</i>
<i>Ekonomi i balans</i>	<i>Ekonomi</i>

1.2 Uppdrag från fullmäktige som berör patientnämnden

<i>ID</i>	<i>Regionfullmäktige</i>
<i>RF 7</i>	Under 2026 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder prioritera digital teknik och metoder som leder till minskad administration, frigör tid samt dämpar regionens totala kostnadsutvecklingstakt
<i>RF 8</i>	Under 2026 ska regionstyrelsen ytterligare stärka det systematiska arbetet med att förebygga och upptäcka våld i nära relationer, sexuellt och hedersrelaterat våld
<i>RF 10</i>	Under 2026 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder aktivt bidra till forskning, innovation och utbildning samt verka för ökad andel externfinansiering och samverkan med akademi och näringsliv i pågående och framtida forsknings- och innovationsprojekt
<i>RF 11</i>	Under 2026 ska Regionstyrelsen och samtliga nämnder stärka det systematiska arbetet med friskfaktorer för att förebygga sjukfrånvaro samt verka för en snabb och hållbar återgång i arbete
<i>RF 12</i>	Under 2026 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder vidta åtgärder för att sänka regionens kostnadsnivå och hålla nere kostnadsutvecklingstakten så att regionens ekonomi stärks

Verksamhetsplan

1.3 Patientnämnden får en utpekad uppgift från fullmäktige.

Patientnämnden får i uppgift att ha språkförståelse som ett särskilt fokusområde under året, med fokus på vårdpersonalens kommunikativa förmåga på svenska, och dess påverkan på patientens kontakter i vården.

1.4 Tabellen nedan visar en sammanställning av patientnämndens mål i verksamhetsplanen 2026.

INVÅNARE	VERKSAMHET/PROCESS
Västmanlands invånare och vårdens verksamheter har kännedom och kunskap om patientnämnden Stärka patienternas delaktighet, använda deras synpunkter och klagomål	Säkerställa ett säkert och ändamålsenligt ärendehanteringssystem Utveckla samordning av yttrande när fler verksamheter är inblandade Utveckling och kvalitetssäkring av en standardiserad handläggning av ärenden
MEDARBETARE	EKONOMI
Patientnämndens kansli ska vara en hälsofrämjande arbetsplats både fysiskt och psykiskt. Att kansliet är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö	Verksamheten bedrivs inom budgetramen för nämnden och att budget hålls och att Patientnämnden bidrar till ekonomi i balans
Fokusområde från fullmäktige	<i>Språkförståelse</i> -med fokus på vårdpersonalens kommunikativa förmåga på svenska, och dess påverkan på patientens kontakter i vården.

Verksamhetsplan

PERSPEKTIV INVÅNARE

Patientnämndens viljeinriktning

- En verksamhet som stärker patientens delaktighet i vårdens utveckling.
- Patientnämndens verksamhet ska vara känd och tillgänglig för invånarna och samverkanspartners, berörda verksamheter samt hälso- och sjukvårdens ledning

Mål	Aktivitet	Tid
Västmanlands invånare och vårdens verksamheter har kännedom och kunskap om patientnämnden	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdatera befintliga websidor • Delta på fler besök hos verksamheter, föreningar samt kommuner. 	2026
Stärka patienternas delaktighet, använda deras synpunkter och klagomål	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla rapporterna till ett bättre verktyg för verksamheterna • Se över andra former för att dela patientens upplevelse till verksamheten 	2026 - 2027

PERSPEKTIV TJÄNST/PROCESS

Patientnämndens viljeinriktning:

- Att kansliet arbetar för god tillgänglighet med patienten i fokus
- Effektivisera och kvalitetssäkra arbetssätt för patientnämndens kansli och verksamheterna

Mål		Aktivitet	Tid
Säkerställa ett säkert och ändamålsenligt ärendehanteringssystem	RF7	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla/arbota med systemet synergi - Skriva en kravspecifikation och beställa arbetet • Ny utveckling av stödsystemet för hanteringen av stödpersoner i patina 	2026–2027

Verksamhetsplan

Utveckla samordning av yttrande när fler verksamheter är inblandade		Ta fram en ny rutin Ärenden som berör flera verksamheter – samordning av svar	
Utveckling och kvalitetssäkring av en standardiserad handläggning av ärenden	RF7	Slutföra/ Fortsätta utveckla och kvalitetssäkra ärendekategorisering och beskrivning.	2026
<i>Språkförståelse</i> -med fokus på vårdpersonalens kommunikativa förmåga på svenska, och dess påverkan på patientens kontakter i vården.		Dokumentera synpunkter och klagomål med språkliga hinder – göra en sammanställning	2026

MEDARBETARPERSPEKTIV

Patientnämndens viljeinriktning:

- Stolta och engagerade medarbetare och professionell arbetsgivare
- Fokus på arbetsmiljö och hälsofrämjande arbetsplats

Mål		Aktivitet	Tid
Patientnämndens kansli ska vara en hälsofrämjande arbetsplats både fysiskt och psykiskt.	RF11 RF8	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarna ska uppmuntra och stödja varandra till mer hälsofrämjande aktiviteter • ställa frågan om våld i nära relation till kansliets medarbetare i kommande medarbetarsamtal • Satsning på utvecklande medarbetarskap 	2026
Att kansliet är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö	RF11	<ul style="list-style-type: none"> • Genom att möjliggöra ett flexiblere arbetssätt med distansarbete och digitala plattformar • Delaktighet i alla delar av arbetet på kansliet • Delta i nationella konferenser 	2026

Verksamhetsplan

EKONOMIPERSPEKTIV

Patientnämndens viljeinriktning:

- Att effektivisera arbetssätt och verksamhetsprocesser
- Budget hålls och patientnämnden bidrar till ekonomi i balans utifrån de ekonomiskt givna ramarna

Att budget hålls och att Patientnämnden bidrar till ekonomi i balans	Kontinuerligt se över kostnader via uppföljning: delår och år	Årligen

BUDGET 2026

	BUDGET 2026
INTÄKTER	
Patientnämnd för kommunerna	335
Bidrag från politiken	6 739
Regionersättning	4
Övriga intäkter	0
SUMMA INTÄKTER	7 078
KOSTNADER	
Personalkostnader	-5 784
<i>varav arvode stödpersoner</i>	-982
<i>varav reseersättning stödpersoner</i>	-350
Övriga kostnader i kkl 5	-20
IT-kostnader	-185
Övriga kostnader i kkl 6 och 7	-148
SUMMA KOSTNADER	-6 137
RESULTAT	941

Verksamhetsplan

INTERN KONTROLL

I reglementet för intern kontroll anges att nämnderna årligen ska upprätta en särskild plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Patientnämndens kontrollområden framgår i intern kontrollplanen för 2026 (PK200108). Resultatet rapporteras i samband med delår 2.

INTERN REFERENS

Denna verksamhetsplan är beslutad av Patientnämnden 2025-12-01, enligt § xx,
